

Lovforslag nr. L 183. Fremsat den 8. marts 1995 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om sociale ydelser på Færøerne

§ 1. Det påhviler Færøernes hjemmestyre at gennemføre foranstaltninger for i rimeligt omfang at forebygge og afhjælpe sociale vanskeligheder.

Stk. 2. Foranstaltninger i henhold til stk. 1 skal omfatte:

- 1) kontanthjælp,
- 2) folke- og førtidspensionsordning,
- 3) særlige tilbud for personer med fysisk eller psykisk handicap,
- 4) særlige tilbud til personer med varig sygdoms- eller aldersbetinget svagelighed,
- 5) tilbud til personer med særlige sociale vanskeligheder,
- 6) bestemmelser vedrørende dagtilbud og hjælpeforanstaltninger til børn og unge,
- 7) børnebidrag til enlige forsørgere,
- 8) hjemmehjælp,
- 9) revalideringshjælp og
- 10) dagpenge ved uarbejdsdygtighed på grund af sygdom, graviditet eller fødsel.

§ 2. Færøernes hjemmestyre fastsætter nærmere regler på det sociale område.

Stk. 2. Hjemmestyret kan bestemme, at krav på sociale ydelser med løbende udbetalinger ikke kan gøres til genstand for udlæg eller anden retsforfølgning.

Stk. 3. Hjemmestyret fastsætter bestemmelser om, at afgørelser truffet i henhold til lagtingslove, der udstedes i henhold til denne lovs § 1, stk. 2, nr. 1-5, 7, 9 og 10 skal kunne indbringes for mindst én administrativ myndig-

hed. Det samme er tilfældet med afgørelser om hjælpeforanstaltninger til børn og unge, jf. § 1, stk. 2, nr. 6.

Stk. 4. Hjemmestyret kan fastsætte bestemmelser om, at sociale ydelser kan ydes med tilbagebetalingspligt.

Stk. 5. I lagtingslove, der udstedes i henhold til denne lov, kan fastsættes regler om, at overtrædelse af bestemmelser i lagtingslovene eller i forskrifter, der udstedes i henhold til disse, kan straffes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 6. Socialministeren kan efter forhandling med Færøernes landsstyre fastsætte regler om, at personer, der modtager pension efter lagtingslove, der udstedes i henhold til denne lov, ved flytning fra Færøerne til Danmark kan overgå fra færøsk pension til relevant dansk pension uden ansøgning. Tilsvarende kan Færøernes landsstyre efter forhandling med socialministeren fastsætte regler om, at personer, der modtager pension efter lov om social pension ved flytning fra Danmark til Færøerne, kan overgå fra dansk pension til relevant færøsk pension uden ansøgning.

§ 3. Loven træder i kraft den 1. april 1995.

Stk. 2. De love vedrørende sociale ydelser, som ved lovens ikrafttræden gælder for Færøerne, forbliver i kraft, indtil de ophæves af lagtingslove, der udstedes af Færøernes hjemmestyre.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Hensigten med lovforslaget er at give Færøernes hjemmestyre øget mulighed for selv at tilrettelægge og tilpasse den færøske sociallovgivning til de særlige færøske forhold.

Ved forhandlinger mellem den danske regering og det færøske landsstyre den 6. april 1993 opnåedes der enighed om at nedsætte et dansk-færøsk embedsmandsudvalg med den opgave at gennemføre et udredningsarbejde med henblik på, at der med virkning fra 1. januar 1995 kan iværksættes en ny ordning for bloktilskuddet til Færøernes hjemmestyre.

Desuden skulle udredningsarbejdet omfatte overgang til anvendelse af rammelove på Socialministeriets og Sundhedsministeriets områder

Lovforslaget er således en udmøntning af denne aftale. Der fremsættes tilsvarende lovforslag på Sundhedsministeriets område.

Det sociale område er et fællesanliggende mellem Færøernes hjemmestyre og den danske stat.

I henhold til § 9 i lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre kan der efter forhandling træffes aftale om, i hvilke tilfælde og i hvilket omfang det er muligt inden for områder, der henhører under fællesanliggender, at overlade til det Færøernes hjemmestyre at give de nærmere bestemmelser for de særlige færøske forhold og overtage administrationen af de pågældende områder.

Forvaltningen af den sociale lovgivning på Færøerne, bortset fra den såkaldte særforborg, blev ved aftale af 3. juli 1975 med virkning fra 1. april 1975 og med hjemmel i hjemmestyrelovens § 9 overført fra rigsombudsmanden på Færøerne til Færøernes landsstyre. Særforborgen blev overtaget fra 1. januar 1988.

Statens tilskud efter den sociale lovgivning blev indtil 1987 udbetalt i form af refusioner. Efter tilskudsreformen i 1987 blev en række refusionsordninger indregnet i bloktilskuddet, jf. lov nr. 717 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på det sociale område. Tilskud efter den sociale lovgivning blev herefter givet dels som bloktilskud, dels som refusioner indtil 1. juli 1993, hvor

bloktilskud og refusioner indgik i det almindelige bloktilskud, der administreres af Finansministeriet, jf. lov nr. 1092 af 21. december 1994.

Bloktilskuddet fastsættes i overensstemmelse med rammeaftale af 28. maj 1993 mellem den danske regering og det færøske landsstyre for 1 år ad gangen.

Efter nærværende lovforslag påhviler det Færøernes hjemmestyre at gennemføre foranstaltninger for i rimeligt omfang at forebygge sociale vanskeligheder og for at afhjælpe opståede sociale vanskeligheder. Det bestemmes i lovforslaget i store træk, hvad disse foranstaltninger skal omfatte.

Det fremgår ligeledes af lovforslaget, at gennemførelsen af de nævnte foranstaltninger forudsætter, at Færøernes hjemmestyre ved lagtingslove fastsætter de nærmere regler om de sociale foranstaltninger.

De gældende rigslove forbliver i kraft, indtil de ophæves af regler, der er fastsat i lagtingslove, jf. lovforslagets § 3, stk. 2. Det fremgår af fælles erklæring af 17. november 1994 at rammeloven forudsættes vedtaget i Lagtinget og Folketinget inden den 1. april 1995 og at Landsstyret inden udgangen af 1995 fremsætter forslag om udfyldende lovgivning. Denne udfyldende lovgivning skal færdigbehandles i Lagtinget med ikrafttræden senest ved udgangen af lagtingssamlingen 1995/96.

Socialministeren har ikke nogen retlig forpligtelse til at påse, at udfyldningen bliver tilendebragt inden for den aftalte tidsramme, idet de gældende regler som nævnt forbliver i kraft, indtil de afløses af regler, der er fastsat af hjemmestyret.

Ordningen indebærer, at socialministeren eller regeringen som sådan ikke vil være retligt forpligtet til at føre tilsyn med indholdet og administrationen af de regler, som udstedes af hjemmestyret.

Med lovforslaget overdrages således både kompetancen til regeludstedelse inden for lovens rammer til Færøernes hjemmestyre og forpligtelsen til at føre tilsyn med indholdet og administrationen af de regler, som udstedes i henhold til rammeloven.

Udvalget vedrørende sociallovgivningen på Færøerne, der blev nedsat i 1959, er et permanent udvalg under Socialministeriet. Udvalgets primære opgave har været at forberede ændringer i den færøske soci-

allovgivning. Udvalget skal fortsat eksistere som et forum for drøftelse af sociale spørgsmål af interesse for de færøske og danske sociale myndigheder.

Lovforslaget er forelagt for hjemmestyret i medfør af hjemmestyrelovens § 7.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser og ingen administrative konsekvenser af betydning for den danske stat, men har væsentlige administrative konsekvenser for landsstyret.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslaget bemyndiger Færøernes hjemmestyre til at fastsætte regler for det sociale område på Færøerne i overensstemmelse med § 9 i lov om Færøernes hjemmestyre.

Udfyldningen af bemyndigelsesbestemmelsen skal omfatte de foranstaltninger, der er nævnt i § 1, stk. 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger vedrørende socialministerens retlige forpligtelser.

Til § 1, stk. 2, nr. 1

Kontanthjælpen skal være tilstrækkelig, til at modtageren skal kunne forsørge sig selv og sin familie. Kontanthjælpsordningen tilstræbes kædet sammen med en aktiv indsats for aktivering af kontanthjælpsmodtagere.

Til § 1, stk. 2, nr. 2

Folkepension er en social pension, der skal tillægges personer, der når en bestemt alder.

Førtidspension er en social pension, der skal tillægges personer, hvis funktionsevne i erhverv varigt er nedsat på grund af fysisk og/eller psykisk invaliditet, samt personer, hvis evne til at fungere i erhverv varigt er nedsat på grund af fysiske, psykiske og/eller sociale forhold.

Den sociale pension skal være tilstrækkelig til, at pensionisten kan forsørge sig selv på et rimeligt niveau.

Førtidspensionsordningen kan også indeholde regler om invaliditetsydelse til personer med fysisk og/eller psykisk invaliditet, som forsørger sig selv ved indtægtsgivende arbejde.

Når en færøsk pensionist flytter fra Færøerne til Danmark sker der efter de nugældende regler automatisk og uden ansøgning overgang til relevant dansk pension. Tilsvarende overgår en dansk pen-

sionist ved flytning fra Danmark til Færøerne automatisk og uden ansøgning til færøsk pension. Denne automatiske overgang fra færøsk til dansk pension og fra dansk til færøsk pension bortfalder i takt med, at der bliver lavet lagtingslove på området.

Der henvises til bemærkningerne til § 2, for så vidt angår adgangen til at indføre regler om overgang mellem færøsk og dansk pension.

Efter de gældende regler i den danske pensionslov medregnes bopælstid på Færøerne ved beregning af, om der skal tillægges fuld pension eller brøkpension til en færing med bopæl i Danmark.

Efter den seneste ændring i de færøske pensionslove medregnes bopælstid i Danmark og Grønland ved beregning af, om der skal tillægges fuld pension eller brøkpension til en dansker eller grønlænder med bopæl på Færøerne.

For personer anbragt i Danmark af de færøske myndigheder i medfør af Socialministeriets bekendtgørelse nr. 888 af 11. december 1986 (om pligt til at modtage færing med vidtgående fysiske eller psykiske handicap på bistandslovens amtskommunale institutioner) eller i medfør af en aftale mellem de færøske og de danske myndigheder, afholder Almannastovan udgiften til en tilkendt dansk pension. Udgiften afholdes så længe pensionisten er optaget i institution i Danmark, og indtil pensionisten efter tilkendelsen af pension har boet uden for institutionen i det antal år, som gælder efter den danske pensionslov danske kommuner imellem – for tiden 6 år – jf. § 52, stk. 3, 3. pkt. i lov om social pension.

Til § 1, stk. 2, nr. 3 og 4

Hjemmestyret er efter denne bestemmelse forpligtet til at sørge for særlige tilbud for personer med fysiske eller psykiske handicap, eller personer som lider af en varig sygdoms- eller aldersbetinget svagelighed. Bestemmelsen dækker en række forskellige tilbud, i form af pleje, omsorg, træning og beskæftigelse, der skal sikre, at disse personer, får hjælp til at klare sig i eget hjem, eller får tilbud om at komme i en institution, der kan dække deres behov.

Efter denne bestemmelse ydes de nødvendige hjælpemidler.

Der ydes nødvendig hjælp til indretning af boligen for at gøre denne bedre egnet som opholdssted for personer med handicap eller varig sygdoms- eller aldersbetinget svagelighed.

Der kan endvidere iværksættes eller ydes støtte til omsorgsarbejde for personer, der f.eks. modtager social pension.

Personer, hvis tilstand kræver vedvarende tilsyn og pleje, som ikke kan ydes i deres hjem i dagtimer-

ne, kan tilbydes optagelse i daghjem. Der kan ligeledes indrettes dagcentre til det omsorgsarbejde, der bedst kan foregå i en central bebyggelse.

Der kan desuden oprettes døgntilbud til personer, som af helbredsmæssige grunde har behov for det.

Der er desuden mulighed for at fastsætte regler om et plejevederlag til nærtstående, der påtager sig at passe døende, der ønsker at dø i eget hjem. Plejevederlaget kan ydes som en godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste.

Bekendtgørelse nr. 888 af 11. december 1986 med senere ændringer om pligt til at modtage færing og grønlandere på bistanndslovens institutioner under amtskommunerne for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap, der er udsendt med hjemmel i § 5, stk. 2, i lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige forsorg forudsættes opretholdt. Det påhviler således fortsat amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg kommuner at modtage personer med bopæl på Færøerne, hvis behov for bistand på grund af vidtgående handicap ikke kan dækkes gennem bistand fra institutionerne på Færøerne. For så vidt angår åndssvage personer med bopæl på Færøerne, er det kun Storstrøms amtskommune, der har modtagepligt. Amtskommunen vil som hidtil hos Almannastovan kunne opkræve en betaling svarende til den med opholdet forbundne udgift.

Til § 1, stk. 2, nr. 5

Bestemmelsen fastslår hjemmestyrets forpligtelse til at sørge for tilbud til personer med særlige sociale vanskeligheder. Efter denne bestemmelse kan hjemmestyret bl.a. oprette døgn- og dagtilbud for misbrugere af alkohol og narkotika samt for hjemløse.

Til § 1, stk. 2, nr. 6

Hjemmestyret er efter denne bestemmelse forpligtet til at sørge for, at der er dagtilbud for børn og unge som et led i hjemmestyrets samlede generelle og forebyggende tilbud til børn.

Med hjælpeforanstaltninger for børn og unge tænkes der på rådgivning og støtte til forældremyndighedsindehaveren, når barnet har vanskeligheder i forhold til sine omgivelser eller i øvrigt lever under utilfredsstillende forhold.

Der tænkes endvidere på regler om anbringelse uden samtykke fra forældrene af et barn uden for hjemmet, når det efter en undersøgelse af barnets forhold må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets særlige behov for støtte, eller

der er åbenbar risiko for at barnets sundhed eller udvikling lider alvorlig skade.

Det forudsættes, at der føres tilsyn med et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet.

Til § 1, stk. 2, nr. 7

Et bidrag til et barns underhold bør, når det ikke betales på forfaldsdagen, kunne udbetales af det offentlige til den person, der er berettiget til at kræve bidraget fastsat.

Til § 1, stk. 2, nr. 8

Med hjemmehjælp tænkes der på nødvendig praktisk og personlig bistand til personer, der bor i eget hjem.

Til § 1, stk. 2, nr. 9

Der fastsættes bestemmelser om revalideringshjælp til uddannelse og erhvervsmæssig optræning eller omskoling med henblik på at hjælpe erhvervshæmmede personer, som har behov for særlig støtte, ind på eller tilbage til arbejdsmarkedet.

Revalideringen bør iværksættes efter en fastslagt erhvervsplan.

Ved optræning på det almindelige arbejdsmarked kan der fastsættes bestemmelser om, at der ydes løn efter løntilskud afhængig af revalidandens erhvervsøve.

Der kan samtidig ydes hjælp til særlige udgifter, der følger af uddannelsen eller handicappet.

Med henblik på, at en handicappet kan forbedre sin erhvervsøve, kan der fastsættes bestemmelser om hjælp til anskaffelse af arbejdsredskaber og værktøj samt særlig indretning af arbejdspladsen.

Det kan ligeledes bestemmes, at handicappede og andre erhvervshæmmede, som ikke kan fastholde eller opnå normal beskæftigelse på det almindelige arbejdsmarked, kan få beskæftigelse på beskyttede virksomheder/værksteder eller i beskyttede arbejdspladser på private virksomheder.

Til § 1, stk. 2, nr. 10

Der fastsættes bestemmelser om dagpenge ved lønmodtageres og selvstændiges udarbejdsdygtighed såvel på grund af sygdom som i forbindelse med graviditet og fødsel, og adoption.

Til § 2

Udfyldningen af bemyndigelsesbestemmelsen i § 1 sker ved lagtingslove.

Der henvises til de almindelige bestemmelser vedrørende Socialministerens retlige forpligtelser.

Færøernes hjemmestyre kan bestemme, at krav på løbende sociale ydelser ikke kan gøres til genstand for udlæg eller andre former for retsforfølgning. Aftaler om sådanne krav vil således være ugyldige.

De i stk. 3 nævnte afgørelser skal kunne indbringes for mindst én anden myndighed. Afgørelser om hjemmehjælp, og afgørelser om optagelse i daginstitution, kan efter de gældende danske regler ikke ankes til anden administrativ myndighed. Der stilles derfor ikke krav om, at disse afgørelser skal kunne ankes. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at hjemmestyret indfører en ankemulighed for så vidt angår afgørelser om optagelse i daginstitution eller afgørelser om hjemmehjælp.

Det skal bemærkes, at afgørelser om tvangsanbringelse af børn skal kunne indbringes for en domstol, jf. grundlovens § 71, stk. 6.

Der gives mulighed for i lagtingslovene at fastsætte straffebestemmelser i tilfælde af overtrædelser af de i lagtingslovene fastsatte bestemmelser.

Efter forhandling mellem socialministeren og Færøernes landsstyre kan der påny, når der er vedtaget lagtingslove på pensionsområdet, fastsættes regler om direkte overgang mellem færøsk og dansk pension og mellem dansk og færøsk pension uden ansøgning. Der henvises til bemærkningerne til § 1, stk. 2, nr. 2.

Til § 3

De love, som gælder på nuværende tidspunkt, og som ifølge § 3, stk. 2 forbliver i kraft indtil Færøernes hjemmestyre har foretaget en erstatning ved lagtingslove, er følgende:

Lov for Færøerne om offentlig forsorg, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 100 af 2. marts 1988, som senest ændret ved lov nr. 393 af 22. juni 1993.

Lov for Færøerne om børneforsorg, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 104 af 2. marts 1988, som senest ændret ved lov nr. 393 af 22. juni 1993.

Lov for Færøerne om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbe kendtgørelse nr. 102 af 2. marts 1988, som senest ændret ved lov nr. 393 af 22. juni 1993.

Lov for Færøerne om invalidepension m.v., jf. lov- bekendtgørelse nr. 101 af 2. marts 1988, som senest ændret ved lov nr. 1131 af 21. december 1994.

Lov for Færøerne om folkepension, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 103 af 2. marts 1988, som senest ændret ved lov nr. 1131 af 21. december 1994.

Lov for Færøerne om børnebidrag til enlige for- sørgere m.v., jf. lovbe kendtgørelse nr. 99 af 2. marts 1988, som senest ændret ved lov nr. 227 af 6. april 1994.

Lovforslag nr. L 184. Fremsat den 8. marts 1995 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Forældrebestyrelser i kommunale og selvejende daginstitutioner samt i kommunal dagpleje for børn)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 1024 af 13. december 1994, som senest ændret ved lov nr. 86 af 8. februar 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 69 a, stk. 2, 2. pkt. affattes således:

»Medarbejderne i daginstitutionen skal være repræsenteret i bestyrelsen.«.

2. I § 69 a indsættes som stk. 7 - 9:

»Stk. 7. Ved alle selvejende daginstitutioner for børn, jf. § 69, stk. 3, skal der oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre og med repræsentation af institutionens medarbejdere. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor den selvejende institutions bestyrelse består af et flertal af valgte forældre. Den selvejende daginstitutionens bestyrelse udarbejder efter indhentet udtalelse fra en forældrebestyrelse en vedtægt for styrelsen af institutionen. Vedtægten godkendes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 8. I daginstitutioner, hvor der oprettes en forældrebestyrelse, jf. stk. 7, skal det fast-

lægges i vedtægten, at forældrebestyrelsen fastsætter principper for institutionens virksomhed, for anvendelse af en budgetramme for institutionen samt har indstillingsret i forbindelse med ansættelse af personale i institutionen. Forældrebestyrelsen udøver sin virksomhed inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer og det i vedtægten fastsatte formål og idégrundlag.

Stk. 9. Daginstitutionens leder har den administrative og pædagogiske ledelse af institutionen og er ansvarlig for daginstitutionens virksomhed over for en forældrebestyrelse og den selvejende institutions bestyrelse.«.

3. § 69 c, stk. 2 affattes således:

»Ved den kommunale dagpleje for børn oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre. Medarbejderne i dagplejen skal være repræsenteret i bestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret.«.

§ 2

Loven træder i kraft 1. januar 1996.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Dette lovforslag indeholder

- bestemmelser om bestyrelser med et flertal af valgte forældre i selvejende daginstitutioner med hvilke kommunalbestyrelsen har indgået overenskomst
- ændring af bestemmelsen om oprettelse af forældrebestyrelse i den kommunale dagpleje
- ændring af bestemmelserne om medarbejderrepræsentation i kommunale daginstitutioner og kommunal dagpleje.

1. Baggrunden for lovforslaget

Ved lov nr. 350 af 14. maj 1992 om ændring af bilstandsloven blev der indført regler om forældrebestyrelser i kommunale daginstitutioner og kommunal dagpleje for børn, mens der ikke blev foretaget ændringer i styrelsen af de selvejende daginstitutioner.

Der blev samtidig indsat en revisionsbestemmelse, hvorefter socialministeren inden udgangen af folketingsåret 1994-95 fremsætter forslag om revision af bilstandslovens § 69 a. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget (L 195 1991-92) skal specielt spørgsmålet om forældreindflydelse ved de selvejende daginstitutioner vurderes ved lovrevisionen.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget forudsatte regeringen, at de enkelte bestyrelser/foreninger/organisationer, der medvirker til etablering af selvejende institutioner, sikrede forældre en indflydelse, der svarer til den, der med loven blev etableret ved kommunale daginstitutioner. Endvidere indgik det i forudsætningerne, at der allerede ved lovens vedtagelse var en udvikling i gang henimod større grad af forældreflertal i de selvejende daginstitutioners bestyrelser.

Reglerne om forældrebestyrelser i kommunale daginstitutioner og kommunal dagpleje for børn trådte i kraft den 1. januar 1993, og har således fungeret i 2 år.

2. Lovens ordning

Bestemmelserne om forældrebestyrelser er udformet som en rammelov, der giver mulighed for en lo-

kal udfyldelse af reglerne, både med hensyn til forældrebestyrelsernes sammensætning og deres kompetence.

Kommunalbestyrelserne blev som noget nyt forpligtet til at fastlægge mål og rammer for kommunale daginstitutioner og kommunal dagpleje, inden for hvilke forældrebestyrelserne udøver deres virksomhed.

For de *kommunale daginstitutioner* gælder, at der skal oprettes en forældrebestyrelse ved hver institution med et flertal af valgte forældre. Der skal desuden vælges to repræsentanter af og blandt medarbejderne i institutionen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at andre end forældre og medarbejdere indvælges, fx repræsentanter for samarbejdspartnere (dagplejen, foreninger etc.).

Forældrebestyrelserne har efter § 69 a, stk. 3, inden for de mål og rammer som kommunalbestyrelsen har fastlagt, indflydelse på

- principperne for daginstitutionens virksomhed, fx principper for daginstitutionens aktiviteter, samarbejde mellem daginstitutionen og forældre m.fl.
- principperne for anvendelse af en økonomisk ramme, der som minimum indeholder »øvrige driftsudgifter«, d.v.s. det beløb institutionen har som rådighedsbeløb ud over lønudgifter og udgifter til vedligeholdelse af bygninger
- ansættelse af fast personale gennem indstillingsret til kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen *kan* herudover beslutte at tillægge forældrebestyrelserne yderligere kompetence. § 69 a, stk. 5, fastlægger rammerne for hvilke opgaver, der kan delegeres til forældrebestyrelserne. Yderligere delegation kan fx. omfatte

- rådighed over alle konti ved den enkelte institution, d.v.s. også løn og vedligeholdelse
- fuld dispositionsfrihed inden for den tildelte budgetramme
- administrative opgaver
- beslutninger om evt. ferielukning og fastsættelse af den daglige åbningstid.

F. t. l. vedr. social bistand

Inden for disse kompetenceområder kan kommunalbestyrelsen delegerer i større eller mindre omfang og herved tage hensyn til lokale forhold. Omfanget af kommunalbestyrelsens delegation skal fremgå af styrelsesvedtægten.

Kommunalbestyrelsen *kan ikke* delegerer ansvaret for den overordnede dagtilbudsstruktur og de lokale socialpolitiske spørgsmål til forældrebestyrelsen. Kommunalbestyrelsen har således uden delegationsadgang til forældrebestyrelserne ansvaret for

- tilsynet med institutionerne, jf. bilstandslovens § 71
- visitationen til dagtilbud, jf. bilstandslovens § 72
- fastsættelse af forældrebetalingen og tildeling af fripladser, jf. bilstandslovens § 73
- den kommunale bevillings- og arbejdsgiverkompetence.

Bestyrelserne skal ikke have indsigt i enkeltpersoners forhold.

Lederen er ansvarlig både over for kommunalbestyrelse og forældrebestyrelse for beslutninger vedrørende den pædagogiske tilrettelæggelse af det daglige arbejde, d.v.s. for udmøntning af de principper, forældrebestyrelsen har fastlagt, samt for at dette sker inden for de af kommunalbestyrelsens fastsatte mål og rammer for daginstitutionerne i kommunen. Lederen forudsættes desuden at fungere som sekretær for forældrebestyrelsen og som sådan at deltage i forældrebestyrelsens møder. Lederen kan som følge af ledelsesbeføjelserne ikke indvælges som medlem af forældrebestyrelsen.

Inden for *den kommunale dagpleje* skal kommunalbestyrelsen oprette en forældrebestyrelse med et flertal af forældrerepræsentanter, såfremt mere end halvdelen af forældrene med børn i dagplejen anmoder om det. Kommunalbestyrelsen kan også af egen drift beslutte at oprette forældrebestyrelse. Kommunalbestyrelsen skal tilpasse forældrebestyrelsen til dagplejens struktur og kan herunder beslutte at oprette mere end en forældrebestyrelse. Der vælges to medarbejderrepræsentanter af og blandt dagplejere og dagplejepædagoger. Dagplejelederen kan ikke vælges som medlem af bestyrelsen.

Forældrebestyrelsen skal som minimum have indflydelse på

- fastsættelse af overordnede principper for dagplejens virksomhed,
- fastsættelse af principper for anvendelsen af en budgetramme for dagplejen inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer.

Forældrebestyrelsen i dagplejen kan tillægges yderligere kompetence efter samme retningslinier, som gælder for forældrebestyrelser i daginstitutioner.

Under hensyn til, at dagplejen er opdelt i mange små enheder, skal forældrebestyrelsen ikke have indflydelse på aktiviteter og forhold i de enkelte hjem, som typisk er et anliggende mellem det enkelte forældrepar og dagplejeren.

Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en styrelsesvedtægt for dagplejen, når der etableres forældrebestyrelse i dagplejen.

Lederen af dagplejen er ansvarlig både over for kommunalbestyrelse og forældrebestyrelse for beslutninger vedrørende den pædagogiske tilrettelæggelse af arbejdet i hverdagen. Lederen forudsættes at fungere som sekretær for forældrebestyrelsen og som sådan at deltage i forældrebestyrelsens møder.

Selvejende daginstitutioner

Selvejende daginstitutioner er ikke omfattet af de gældende regler om forældrebestyrelser.

Selvejende daginstitutioner er organiseret med en institutionsbestyrelse, som har forældrevalgte repræsentanter, men ikke nødvendigvis forældreflertal. I mange bestyrelser er der typisk repræsentanter for en forening, organisation eller lignende, der har deltaget aktivt i institutionens etablering. Denne forening ejer i mange tilfælde institutionens bygninger.

Selvejende daginstitutioner adskiller sig fra de kommunale institutioner ved, at de drives på grundlag af en fundats eller vedtægt, der fastlægger styrelsen af institutionen i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler herom. Herunder kan det indgå, at institutionen drives ud fra et bestemt idégrundlag/livssyn. Der skal indgås en driftsoverenskomst mellem den selvejende daginstitution og den kommune, institutionen er beliggende i.

Bestyrelsesrepræsentanter i selvejende daginstitutioner har en videre kompetence end forældrebestyrelsesmedlemmer i kommunale daginstitutioner. De har således både arbejdsgiveransvar og det økonomiske ansvar, herunder dispositionsret over institutionens formue. Organisationen/foreningen ejer i mange tilfælde de lokaler, som institutionen er beliggende i.

3. Udviklingen i ordningen

Socialministeriet har fulgt udviklingen med etablering af forældrebestyrelser og har i september 1994 i samarbejde med Kommunernes Landsforening gennemført en spørgeskemaundersøgelse i samtlige kommuner med henblik på et grundlag for lovrevisionen. 258 kommuner har deltaget i undersøgelsen. Socialministeriet har udarbejdet »Rapport om Forældrebestyrelser i dagtilbud for børn,« december 1994, om undersøgelsen.

Kommunale daginstitutioner

Undersøgelsen viser, at der er oprettet forældrebestyrelser ved så godt som alle kommunale daginstitutioner. Undersøgelsen omfatter 2.970 kommunale daginstitutioner. Kun i 2 kommuner har der været så store problemer, at det ikke er lykkedes at få etableret forældrebestyrelse i en enkelt institution i hver af kommunerne.

Generelt er meldingerne fra kommunerne en stor tilfredshed med styrelsesreformen. Arbejdet i forældrebestyrelserne er kommet godt fra start, men er stadig inde i en indkørfase, hvor der er en vis usikkerhed om kompetencefordelingen mellem de forskellige parter.

Undersøgelsen viser, at en del af uenighederne vedrører spørgsmål, som hører under kommunernes kompetence, men samtidig er forhold, som forældrene gerne ville have indflydelse på, fx. spørgsmål om dagtilbudsstrukturen, pasningsgaranti og personale-spørgsmål.

Dette kunne pege på, at nogle problemer kunne afværges gennem større information om forældrebestyrelsernes arbejdsopgaver og om kommunalbestyrelsernes beslutninger om de overordnede mål og rammer, som er med til at afstikke forældrebestyrelsernes arbejdsfelt.

Den kommunale dagpleje

I 189 af de deltagende 258 kommuner er der etableret forældrebestyrelser i dagplejen, mens der ikke er etableret forældrebestyrelser i de resterende 69 kommuner. Begrundelserne herfor er især manglende forældreinteresse, en opfattelse af at de hidtidige forældreråd fungerer godt for dagplejen, og at dagplejens særlige struktur gør det vanskeligere end i daginstitutionerne at få forældrebestyrelserne til at fungere.

Kun i 15 % af kommunerne med forældrebestyrelser er det forældrene, der har været initiativtagere til oprettelse af forældrebestyrelse, og i 5 % af kommunerne er det sket i samarbejde mellem kommunalbestyrelse og forældre. Det er således helt overvejende kommunalbestyrelserne, der har været initiativtagere.

Selvom kommunerne finder det vanskeligere at få indpasset forældrebestyrelser i dagplejen end i daginstitutionerne, er der kun få tilkendegivelser om, at kommunerne har haft væsentlige problemer i forbindelse med forældrebestyrelsernes arbejde i dagplejen.

Uhensigtsmæssigheder i de gældende lovregler om forældrebestyrelser

Kommunerne er blevet bedt om at oplyse, hvorvidt de gældende regler om forældrebestyrelser på nogle punkter forekommer uhensigtsmæssige for forældrebestyrelsernes virksomhed.

Det opleves som et problem at få kontinuitet i arbejdet i forældrebestyrelserne, fordi forældrene ofte skiftes hurtigt ud i forbindelse med, at barnet flytter til anden type dagtilbud. Dette kan dog ikke ændres gennem bestemmelserne om forældrebestyrelser, men et godt informationsgrundlag til indføring i arbejdet kan medvirke til, at forældrene hurtigt bliver fortrolige med bestyrelsesarbejdet. En udvikling i retning af ét institutionstilbud til børn under skolealderen (0-6 års-institutioner) vil også have den fordel, at kontinuiteten i forældrebestyrelserne øges.

Direkte til regelsættet er der meldinger om, at bestemmelsen om to medarbejderrepræsentanter ikke er hensigtsmæssig for dagplejens vedkommende på grund af dens størrelse og organisering. Selvom der er mulighed for at opdele dagplejen med flere forældrebestyrelser, foretrækker mange kommuner én bestyrelse af hensyn til koordineringen.

Tilsvarende er der tilkendegivelser om, at bestemmelsen om to medarbejderrepræsentanter i daginstitutionerne er for bindende. Der kan både være behov for mindre og større repræsentation afhængig af institutionens størrelse. I situationer med fællesbestyrelser for flere daginstitutioner eller mellem daginstitution og dagpleje er der ligeledes ønsket om at kunne tilpasse medarbejderrepræsentationen til de konkrete forhold.

De selvejende daginstitutioner

I undersøgelsen er kommunerne specielt blevet spurgt om udviklingen i forældreindflydelsen i de selvejende daginstitutioner.

Af de 258 kommuner, der er med i undersøgelsen, har de 187 kommuner selvejende daginstitutioner. I alt er der i disse kommuner 1462 selvejende daginstitutioner.

Pr. 1. september 1994 havde halvdelen af de selvejende daginstitutioner ifølge kommunernes oplysninger faktisk forældreflertal, d.v.s. i 741 institutioner. Heraf er forældreflertallet formaliseret gennem vedtægterne i 631 institutioner, mens forældreflertallet for den resterende del, d.v.s. i 110 institutioner, typisk er sikret ved, at nogle forældre til børn i institutionen er valgt ind som organisations/foreningsrepræsentanter. Der er således ikke sikkerhed for, at der også vil være forældreflertal efter et nyvalg til bestyrelsen. Kommunerne har ikke givet oplysninger om bestyrelsessammensætningen i 123 bestyrelser. Tilbage er ifølge kommunernes oplysninger 598 selvejende daginstitutioner uden forældreflertal.

Besvarelsene viser, at godt 200 institutioner har fået forældreflertal i bestyrelserne efter lovens ikrafttræden den 1. januar 1993. Kun ganske få selvejende daginstitutioner er ændret til kommunale institutioner i perioden efter 1. januar 1993.

Det er tydeligt, at der gradvist kommer forældreflertal i flere og flere bestyrelser. Det fremgår således, at kommunerne har kendskab til, at der er vedtægtsændringer undervejs i 80 institutioner.

Undersøgelsen peger imidlertid også på, at der vil være en større gruppe selvejende daginstitutioner, som af forskellige grunde ikke ønsker at få forældreflertal i bestyrelserne. De væsentligste årsager synes at være et hensyn til beskyttelse af de selvejende daginstitutioners særlige forhold, fx. økonomi, fundats, ideologiske grundlag samt at bestyrelsen er personalets arbejdsgiver.

4. Sammenfatning

Undersøgelsen viser således, at der i de sidste år har været en positiv udvikling i antallet af selvejende daginstitutioner med flertal af forældre i bestyrelsen, men at der fortsat er mange institutioner uden forældreflertal. Samtidig har en del institutioner tilkendegivet, at de afventer en eventuel lovgivning på området.

Under hensyn til at forældre ikke nødvendigvis har indflydelse på, hvilken institutionsplads de får tilbudt, herunder om der er tale om en kommunal eller en selvejende institution, og at der generelt udtrykkes tilfredshed med den nye styreform i de kommunale daginstitutioner, bør forældrene sikres samme indflydelse på forholdene i daginstitutionen, uanset om deres barn er i en kommunal eller en selvejende daginstitution.

På den anden side kan der ikke ses bort fra en usikkerhed i en mindre del af de selvejende daginstitutioner over for indførelse af forældreflertal. Denne usikkerhed kan ikke tages som udtryk for en modstand mod forældreindflydelse, men snarere for en bekymring for om den vil fortrænge et folkeligt engagement, der udspringer af en særlig livsholdning eller et værdigrundlag. Dette engagement, som en meget stor del af arbejdet i de frivillige organisationer hviler på, er en af grundpillerne i det danske foreningsliv og en vigtig forudsætning for at virke som samarbejdspartner ved løsning af de opgaver, der ellers er offentlige.

Styrelsen af de selvejende daginstitutioner skal derfor afbalanceres mellem det frivillige engagement og de aktuelle forældre i institutionen, således at der fortsat er en vigtig rolle at udfylde som frivillig organisation, der driver en selvejende daginstitution, og at et flertal af forældre på lige fod med forældre i

kommunale institutioner kan fastsætte principper for institutionens virksomhed.

Der kan på denne baggrund opstilles to modeller for, hvordan forældrene sikres en indflydelse, der som minimum svarer til den, forældrene har i de kommunale daginstitutioner, på en måde, der samtidig sikrer respekt for de frivillige organisationers livsholdning/idégrundlag i de selvejende daginstitutioner.

Model 1.

Et flertal af forældre kan indvælges i den eksisterende institutionsbestyrelse som fuldgældige medlemmer.

Dette indebærer, at forældreflertallet får del i hele kompetencen i den selvejende institutions bestyrelse, d.v.s. også arbejdsgiverkompetencen og det økonomiske ansvar. Det kan eventuelt gennem vedtægten fastlægges, at visse spørgsmål kræver enighed eller kvalificeret flertal, fx. spørgsmål vedrørende institutionens overordnede idégrundlag/livssyn, afgørelser vedrørende institutionens formueforhold, ansættelse af leder/personale i øvrigt samt vedtægtsændringer. Hermed sikres der en mindretalsbeskyttelse til organisationen/foreningen i spørgsmål, der typisk må anses for at være grundlæggende for institutionen.

Enighed eller kvalificeret flertal kan dog ikke kræves for så vidt angår beslutninger vedrørende

- principperne for daginstitutionens virksomhed
- principperne for anvendelse af en budgetramme,

som efter forslaget hører under forældrebestyrelsens minimumskompetence. Hermed sikres, at forældre med børn i selvejende daginstitutioner får en indflydelse, der som minimum svarer til den, forældre med børn i kommunale daginstitutioner som minimum er sikret.

Model 2.

Styrelsen af de selvejende daginstitutioner kan deles op i en institutionsbestyrelse med stort set samme kompetence, som de nuværende bestyrelser i selvejende institutioner har, og hvor forældre, lederen og medarbejderrepræsentanter kan have adgang til at deltage, og en forældrebestyrelse, som får samme kompetence og sammensætning som forældrebestyrelserne for de kommunale daginstitutioner.

Denne model opererer således med to adskilte bestyrelser, hvor institutionsbestyrelsen fortsat har arbejdsgiverkompetencen og det økonomiske ansvar og fastlægger institutionens formål og idégrundlag, mens forældrebestyrelsen får kompetence i samme spørgsmål, som forældrebestyrelserne har i kommunale daginstitutioner.

Det er den enkelte selvejende institutions bestyrelse, der gennem vedtægten fastlægger, hvilken model man ønsker. Det påhviler kommunalbestyrelsen at påse, at vedtægterne om nødvendigt ændres i overensstemmelse med reglerne som forudsætning for fortsat driftsoverenskomst med den selvejende daginstitution.

Såfremt institutionen ikke retter vedtægterne ind efter bestemmelserne i denne lov, kan kommunalbestyrelsen opsig overenskomsten med institutionen i overensstemmelse med de regler for opsigelse, der er fastsat i overenskomsten.

For så vidt angår medarbejderrepræsentanter er der særlige forhold, der gør sig gældende i den selvejende institutions bestyrelse. Her tænkes på den videre kompetence i form af arbejds giverkompetencen og det økonomiske ansvar for bestyrelsesmedlemmerne.

På samme måde som i de kommunale institutioner er det vigtigt, at medarbejderrepræsentanterne involveres i udarbejdelsen af de principper, der har betydning for det pædagogiske arbejde i daginstitutionerne.

Det forudsættes derfor, at lederen og repræsentanter for medarbejderne deltager i den selvejende daginstitutioners bestyrelses møder. Spørgsmålet om, hvorvidt medarbejdere er medlem af den selvejende institutions bestyrelse, fastlægges ligesom spørgsmålet om medarbejdernes eventuelle stemmeret i vedtægten for institutionen.

Når der etableres en forældrebestyrelse, fremgår det af lovforslaget, at medarbejderne skal være repræsenteret heri. Hermed sikres der en ligestilling med forældrebestyrelser i de kommunale daginstitutioner.

Efter forslaget udformes reglerne som rammebestemmelser, der giver mulighed for at udforme vedtægterne under hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for den enkelte selvejende daginstitution.

Med forslaget sker der ingen ændring af de selvejende daginstitutioners status i relation til forvaltningsloven og offentlighedsloven.

For så vidt angår de kommunale daginstitutioner er der i bilstandslovens § 69 a, stk. 5, en adgang for kommunalbestyrelsen til at delegerer kompetence til forældrebestyrelsen udover den selvstændige kompetence, der tillægges forældrebestyrelserne i § 69 a, stk. 3. En tilsvarende ny bestemmelse er ikke nødvendig for så vidt angår de selvejende institutioner, idet kommunalbestyrelserne i bilstandslovens § 9, stk. 3, allerede har adgang til at delegerer kompetence til den selvejende daginstitutioners bestyrelse. Insti-

tutionsbestyrelsen kan uden særlig hjemmel delegerer kompetence videre til en forældrebestyrelse.

Efter forslaget ændres reglerne for forældrebestyrelser i dagplejen, således at alle forældre med børn i dagplejen sikres mulighed for indflydelse.

Dagplejen er det mest udbredte dagtilbud for børn under 3 år, og i et meget stort antal kommuner er den kommunale dagpleje det eneste tilbud til denne aldersgruppe. Med forslaget sikres, at forældre med børn i dagpleje får mulighed for indflydelse på linie med forældre med børn i daginstitution.

Endelig synes der ifølge kommunernes oplysninger at være behov for en opblødning af bestemmelserne om, at der ubetinget skal være to medarbejderrepræsentanter i forældrebestyrelserne, således at der kan tages hensyn til de meget store forskelle, der er fra institution til institution samt inden for dagplejens størrelse og organisering.

Det foreslås derfor, at medarbejderrepræsentationen kan afstemmes med institutionernes og dagplejens størrelse.

5. Administrative konsekvenser

Lovforslaget kan medføre ubetydelige administrative konsekvenser for kommunerne som følge af godkendelse af vedtægtsændringer.

6. Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget har ikke konsekvenser for det økonomiske mellemværende mellem kommuner og stat. Forslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med den foreslåede ændring vil det fortsat være det normale, at der indgår to medarbejderrepræsentanter i forældrebestyrelsen i kommunale daginstitutioner, men det bliver muligt, at der kan være flere medarbejderrepræsentanter i meget store institutioner, og man kan nøjes med én medarbejderrepræsentant i meget små institutioner.

Til nr. 2

Stk. 7. Den foreslåede bestemmelse angiver forpligtelsen til at sørge for, at der i de selvejende daginstitutioner er en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre. Bestemmelsen omfatter kun daginstitutioner med kontrolleret fremmøde af børnene, d.v.s. som udgangspunkt tilbud, der løser et behov for pasning af børn svarende til bestemmelserne vedrørende kommunale daginstitutioner.

Der er ikke nogen forpligtelse til at etablere forældrebestyrelse, hvis der i institutionsbestyrelsen er flertal af valgte forældre og dette fremgår af vedtægtsbestemmelserne.

Bestemmelsen angiver således, at bestyrelsen med et flertal af valgte forældre kan være en del af institutionsbestyrelsen, d.v.s. en én-strengt bestyrelse. Der er endvidere mulighed for en to-strengt bestyrelseskonstruktion, d.v.s. en institutionsbestyrelse, der har den overordnede kompetence vedrørende den selvejende daginstitution, og en forældrebestyrelse, som har den mere begrænsede kompetence, jf. nedenfor.

Der er således valgfrihed for institutionerne til at beslutte, hvorvidt man ønsker den ene eller den anden model.

Regler for styrelse af selvejende daginstitutioner fastsættes i en vedtægt for den enkelte institution. Vedtægten skal indeholde regler om eventuel opdeling af bestyrelsen i en institutionsbestyrelse og en forældrebestyrelse, samt i hvilket omfang forældre og medarbejderrepræsentanter har indflydelse på forhold som idégrundlag og formål, fundats, formueforhold samt arbejdsgiveransvar og økonomisk ansvar. Det skal endvidere fremgå, hvordan bestyrelsen sammensættes, herunder hvordan medarbejdere indgår i bestyrelsen, hvilke regler for valg/valgperiode der følges etc. Spørgsmålet om medarbejderrepræsentanternes stemmeret skal også indgå i vedtægten.

Kommunalbestyrelsen godkender nye vedtægter og ændringer i eksisterende vedtægter efter indhentet udtalelse fra forældrebestyrelsen.

Stk. 8. Bestemmelsen angiver, at det i den selvejende institutions vedtægt skal være angivet, hvilken kompetence en forældrebestyrelse skal tillægges. Med bestemmelsen sikres, at en bestyrelse med et flertal af forældre som minimum tillægges en kompetence, der svarer til den kompetence, forældre med børn i kommunale dagtilbud skal tillægges, d.v.s.

- indflydelse på principperne for daginstitutionernes virksomhed
- indflydelse på principperne for anvendelse af en økonomisk ramme
- indstillingsret til institutionsbestyrelsen i forbindelse med ansættelse af personale i daginstitutionen.

Kompetencen udøves under respekt for kommunalbestyrelsens overordnede mål og rammer samt den i vedtægten fastsatte målsætning og idégrundlaget.

I vedtægten fastlægges endvidere den nærmere bestyrelseskompetence i henholdsvis institutionsbestyrelsen og en eventuel forældrebestyrelse, herunder

der hvorvidt beslutninger vedrørende institutionens overordnede formål og formueforhold forudsætter enstemmighed eller særligt kvalificeret flertal i en institutionsbestyrelse.

I en selvejende institution, hvor der vælges en to-strengt model, d.v.s. der oprettes en forældrebestyrelse, vil kompetencefordelingen mellem institutionsbestyrelsen og forældrebestyrelsen i fx. en menighedsinstitution kunne beskrives således:

Institutionsbestyrelsen fastlægger *institutionens formål*, fx. at den drives ud fra en kristen etik og næstekærlighed og bygger på Folkekirkens idégrundlag.

Forældrebestyrelsen fastlægger inden for dette værdigrundlag *principperne for institutionens virksomhed*, fx. hvordan fremmes næstekærligheden, principper for samarbejdet med kirken, for det pædagogiske arbejde og budgettet.

Lederen af institutionen fastlægger hvilke *konkrete handlinger*, der udmønter forældrebestyrelsens principper, fx. deltagelse i forskellige gudstjenester, hvordan man i dagligdagen hjælper hinanden og hvilke eventyr/historier der læses for at fremme de pædagogiske principper.

I vedtægten for den selvejende daginstitution fastlægges således, hvordan forældrebestyrelsens kompetence afgrænses i forhold til institutionsbestyrelsens overordnede kompetence vedrørende idégrundlag og formål, fundats og formueforhold samt arbejdsgiveransvar og økonomiske ansvar.

Stk. 9. Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af lederens funktion i forhold til såvel institutionsbestyrelsen som en forældrebestyrelse. Lederen træffer administrative dispositioner inden for bestyrelsens beslutninger og forestår den daglige drift. Lederen har ansvaret for tilrettelæggelse af institutionens drift herunder det pædagogiske arbejde under hensyn til de principper, der besluttet af en forældrebestyrelse og under hensyn til institutionens formål og idégrundlag.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring vil betyde, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at oprette som minimum én forældrebestyrelse i dagplejen. Hermed vil der ske en formel ligestilling af forældre med børn optaget i den kommunale dagpleje med forældre med børn optaget i kommunale daginstitutioner.

Den foreslåede ændring vil desuden betyde, at det fortsat vil være det normale, at der indgår to medarbejderrepræsentanter i forældrebestyrelsen i den kommunale dagpleje, men det vil blive muligt at afpasse antallet af medarbejderrepræsentanter efter forholdene i dagplejen.

Der kan fortsat oprettes flere forældrebestyrelser i den kommunale dagpleje.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 1024 af 13. december 1994, som senest ændret ved lov nr. 34 af 18. januar 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 69 a, stk. 2, 2. pkt. affattes således:

»Medarbejderne i daginstitutionen skal være repræsenteret i bestyrelsen.«.

§ 69 a. ---

Stk. 2. Ved alle kommunale daginstitutioner for børn oprettes en bestyrelse med et flertal af valgte forældre. I bestyrelsen indgår 2 repræsentanter valgt af og blandt medarbejderne i daginstitutionen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret.

2. I § 69 a indsættes som stk. 7 - 9:

»*Stk. 7.* Ved alle selvejende daginstitutioner for børn, jf. § 69, stk. 3, skal der oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre og med repræsentation af institutionens medarbejdere. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor den selvejende institutions bestyrelse består af et flertal af valgte forældre. Den selvejende daginstitutionens bestyrelse udarbejder efter indhentet udtalelse fra en forældrebestyrelse en vedtægt for styrelsen af institutionen. Vedtægten godkendes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 8. I daginstitutioner, hvor der oprettes en forældrebestyrelse, jf. stk. 7, skal det fast-

lægges i vedtægten, at forældrebestyrelsen fastsætter principper for institutionens virksomhed, for anvendelse af en budgetramme for institutionen samt har indstillingsret i forbindelse med ansættelse af personale i institutionen. Forældrebestyrelsen udøver sin virksomhed inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer og det i vedtægten fastsatte formål og idégrundlag.

Stk. 9. Daginstitutionens leder har den administrative og pædagogiske ledelse af institutionen og er ansvarlig for daginstitutionens virksomhed over for forældrebestyrelsen og den selvejende institutions bestyrelse.«.

3. § 69 c, stk. 2, affattes således:

»Ved den kommunale dagpleje for børn oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre. Medarbejderne i dagplejen skal være repræsenteret i bestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret.«.

§ 69 c. ---

Stk. 2. Ved den kommunale dagpleje for børn oprettes en forældrebestyrelse med et flertal af valgte forældre, såfremt mere end halvdelen af forældrene til børn optaget i den kommunale dagpleje anmoder herom. I bestyrelsen indgår 2 repræsentanter valgt af og blandt medarbejderne i dagplejen. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medarbejderrepræsentanterne skal have stemmeret.

(Vedr. § 69 c: Den gældende lovtæst træder i kraft 1. juli 1995)
